

doopsgezinde
gemeente
leeuwarden

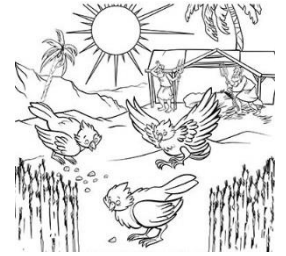
Doopsgezinde Gemeente Leeuwarden

23 februari 2019

Voorganger: Hanna Bruin

Organist: Gerben Berstra

thema: *Stil maar, wacht maar*

* Mededelingen en aansteken van de kaars

* Bemoediging en groet

* Zingen *Heer, voor dit huis* mel. *Lord of the Years*

* Gebed

* Zingen *Wê's foar my de himel boppe* LLL 144

* Bijbellezing Mat. 6: 25-34

* Zingen *Nu gaan de bloemen nog dood* AWN I-30

* Bijbellezing 2 Kor. 9: 6-15

* Zingen *Neem mijn leven* LvdK 473: 1-5, 9

* Overdenking

In de lezingen van vandaag gaat het van *Zij zaaien niet en oogsten niet, en brengen niet bijeen in schuren, en toch ...* naar *Bedenk dit: wie karig zaait, zal karig oogsten; wie overvloedig zaait, zal overvloedig oogsten.*

Van ogenschijnlijk niks doen en toch oogsten, tot een oproep de hand aan de ploeg te slaan. Maar spreekt dat elkaar wel tegen? Betekent het 'maak je geen zorgen' dan echt dat je achterover mag leunen, want God zorgt wel voor alles?

Hebt u dat ook wel eens, dat u bij een bepaalde Bijbeltekst gelijk een lied in uw hoofd hoort? Bij mij komt bij de tekst over de vogels en lelies en het 'maak je geen zorgen' vaak het *Stil maar, wacht maar* op.

Je hoeft je geen zorgen te maken over eten en drinken, je hoeft niet te maaien en te zaaien – nu ben je nog hongerig, nu ben je soms nog verdrietig, maar 'stil maar, wacht maar ...'

En daar draait het natuurlijk niet om in deze tekst.

Er wordt helemaal niet gezegd dat je zelf niet moet zaaien en maaien, dat je niet hoeft te werken, te spinnen en te weven. Er wordt gezegd dat je je daar geen zorgen over hoeft te maken – of, in een andere vertaling: dat je daar niet bezorgd over hoeft te zijn. En daarmee wordt dus niet bedoeld dat je zorgeloos fluitend het leven door mag gaan – maar er wordt bedoeld, dat je niet de hele dag bezorgd bezig moet zijn met die dingen. Dat je niet krampachtig al je aandacht daarop moet richten, dat het niet je hele leven moet gaan beheersen.

Vlak voor dit gedeelte staat de tekst van: *Verzamel geen schatten op aarde, waar mot of houtworm ze aantast, en waar dieven inbreken om ze te stelen. Waar je schat is, daar zal ook je hart zijn. [...]*

Niemand kan twee heren dienen: hij zal de eerste haten en de tweede liefhebben, of hij zal juist toegewijd zijn aan de ene en de andere verachten. Jullie kunnen niet God dienen én de mammon.

En dan volgt deze tekst, beginnend met *daarom*

Zoals ook dat schatten verzamelen en de mammon – die geldduivel dienen, je leven zullen beheersen, kunnen ook zorgen over eten en kleren je hele leven overnemen. Laat dat niet gebeuren, zegt Jezus, richt je aandacht op het Koninkrijk en gerechtigheid ... de rest komt wel ...

Maar ja – geen zorgen maken is makkelijker gezegd dan gedaan. Als je elke cent moet omdraaien. Als een week voor het einde van de maand je beurs leeg is en je moet leven van brood met ‘tevredenheid’, als je een keuze moet maken tussen je warm aan kunnen kleden of de huur betalen. Als rondkomen een worsteling wordt, wat kan je dan anders dan je zorgen maken? Zorgen die de hele dag aan je knagen, die bij alles wat je doet je handelen bepalen en in feite je hele leven overnemen.

“Maak je niet bezorgd” is dan gemakkelijk gezegd ...

Wat Jezus hier in feite van ons vraagt, is een vertrouwen dat als je je richt op het Koninkrijk en daarnaar zoekt, het andere ook wel zal komen.

Zoek liever het koninkrijk – zegt hij. Dat is niet een zoeken naar iets alsof je je sleutels bent kwijtgeraakt, terwijl je toch weet dat ze ergens in huis moeten liggen. Dit zoeken is een streven – een je inzetten voor. En dat met hart en ziel.

Daarom – daarvoor moet je je geen zorgen maken om die materiële zaken zoals eten, drinken en kleding. Die bezorgdheid waaraan je je vastklampt loslaten, want eigenlijk fungeert die bezorgdheid als een ‘tweede heer’, en je kunt geen twee heren dienen.

Vertrouw op God!

Focus niet op de materiële zaken als eten en drinken en kleding, maar richt je op het koninkrijk en de gerechtigheid die daarmee samenhangt, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden. En daarbij komt dat je je niet moet focussen op wat jij denkt dat het antwoord moet zijn, maar dat je openstaat voor Gods antwoord. God kan alles waar jij je zorgen over maakt wel eens anders vervullen dan jij denkt. Hulp kan soms uit onverwachte hoek komen.

En dan draait op de achtergrond daarvan mee, dat je ook bereid moet zijn om voor anderen een deel van dat antwoord te zijn. Wees bereid je door God te laten gebruiken om anderen te helpen en zo een deel te zijn van het tot stand komen van het Koninkrijk. Een deel van de gerechtigheid en van de vrede die daaruit voortvloeit.

Dat is geen ‘quid pro quo’ – geen voor wat, hoort wat.

Het is niet die participatiemaatschappij – op zich een goed idee en het is ook niet verkeerd om wat terug te doen – maar de regeling is volledig doorgeschooten in haar uitwerking, met dreigementen van kortingen op uitkeringen als men geen tegenprestatie levert of als de tegenprestatie niet past in het ‘goedgekeurde’ rijtje.

Bij God is er geen ‘voor wat, hoort wat’.

Het is geen ‘opdat’ maar een ‘omdat’.

Jij zet je niet in *opdat* je er wat voor terugkrijgt, je zet je in *omdat* God jou zoveel gegeven heeft. Je zet je in *omdat* iemand zich voor jou heeft ingezet.

Het Engels heeft er een mooie uitdrukking voor: *pay it forward*. Het is niet een terugbetalen maar een vooruit- betalen, een doorgeven van wat jij hebt ontvangen naar anderen.

En zo komen we bij de tekst uit de 2e Korinthenbrief. Het gaat hier om een collecte die onder alle gemeenten gehouden wordt voor de noodlijdende gemeente in Jeruzalem. Paulus schrijft aan de

gemeente in Korinthe, dat andere gemeenten al heel veel hebben ingezameld en dat hij verwacht dat zij daar niet voor onder zullen doen.

Hij schrijft: *Hij die de zaaier zaad verschaft en brood geeft als voedsel, Hij zal ook u zaad verschaffen, het vermenigvuldigen en uw gerechtigheid rijke vrucht laten opleveren. Zo bent u van alles rijk voorzien om vrijgevig te kunnen zijn ...*

En hij noemt het een 'dankzegging aan God'. Waar zij in het verleden veel ontvangen hebben, kunnen ze dat nu doorgeven aan anderen in hun nood.

Sinds nu bijna een jaar werk ik als vrijwilliger voor MCC, het Mennonite Central Committee, een wereldwijde doopsgezinde organisatie die overal hulp biedt. Mijn werk speelt zich ergens op de achtergrond af, niet opvallend en gewoon als verlenging van mijn dagelijkse werk. Samen met drie anderen vertaal ik artikelen over het werk van MCC voor de maandelijkse nieuwsbrief die per e-mail wordt rondgestuurd aan belangstellenden in Nederland, Duitsland, Zwitserland, Frankrijk en Spanje. Opeens kom je erachter wat MCC eigenlijk allemaal nog meer doet, je leert over projecten overal ter wereld, waar MCC een steentje aan bijdraagt of zelfs de fundering voor heeft gelegd.

Dit jaar viert MCC het 100-jarig bestaan. Ooit is het ontstaan in antwoord op een roep om hulp vanuit Zuid-Rusland wat nu Oekraïne is. De revolutie, anarchistische benden, oorlog – het had de eens zo welvarende streek gedompeld in hongersnood en ellende. Het initiatief lag destijds in de Verenigde Staten en Canada, maar ook de Nederlandse en andere West-Europese doopsgezinden waren actief betrokken bij de hulp.

Hulp die toen vooral bestond uit materiële zaken: voedsel en kleding, er werden gaarkeukens opgezet, zaigoed en tractoren werden verscheept zodat aan heropbouw kon worden begonnen, en er werden mensen geholpen te emigreren om elders opnieuw te kunnen beginnen.

Misschien is er toen, in het begin van MCC, gedacht dat dit hulpwerk van tijdelijke aard zou zijn. Dat als de crisis in Oekraïne voorbij was, MCC ook opgeheven zou kunnen worden. Maar zo is het duidelijk niet gelopen. Na Oekraïne kwamen er andere hulpvragen, klein en groot. Waar in de jaren '30 MCC wat doorsudderde, kwam de organisatie in en na de Tweede Wereldoorlog weer tot volle bloei. Er wordt geschat dat zo'n 10% van de Nederlandse bevolking na de oorlog werd ondersteund door MCC – direct of via andere organisaties zoals het Rode Kruis. En Nederlanders waren niet slechts een passief ontvangende partij, ook zij zetten zich vol overtuiging in en – in overeenstemming met het mennonitische vredesgetuigenis – gezinnen van collaborateurs werden hierbij niet overgeslagen. Een deel van de hulp ging ook de grens over, naar Duitsland en verder. Met behulp van het in Nederland ontwikkelde 'Menno-paspoort' werden Russisch-Duitse mennonieten naar Nederland gehaald om hier een nieuw bestaan op te bouwen, of om hier bij te komen voordat ze geholpen werden om in Zuid-Amerika opnieuw te beginnen.

Ook na de watersnoodramp was er actieve hulp van MCC, met vrijwilligers uit meerdere landen. En waar na de jaren '50 de aanwezigheid van MCC in Nederland op een lager pitje kwam te staan, gaat het werk elders in de wereld in volle kracht door. Veel materiële hulp – eten en drinken, kleding waar men zich even geen zorgen over hoeft te maken – maar ook heel veel immateriële hulp.

Er wordt wel eens gezegd: geef iemand een vis en hij heeft voor één dag te eten, leer iemand vissen en hij zal nooit meer honger lijden. Via MCC gaan onderwijskrachten, landbouwspecialisten, gezondheidsmedewerkers de hele wereld over.

En dan is er nog een andere kant aan wat MCC brengt: de wetenschap dat je er niet alleen voor staat. Dat er mensen aan je denken, voor je bidden. De zeer tastbare comforters – de quilts die nu al weer

een paar jaar ook hier worden gemaakt – geven op twee manieren warmte. Een comforter is niet alleen een deken die comfort biedt, het is een warme deken van troost.

Hoe symbolisch was het, dat een van de comforters die ooit vlak na de Tweede Wereldoorlog aan een Nederlander werd uitgedeeld, per ongeluk in de zending naar Aleppo terecht kwam. Echt het tastbare teken van *pay it forward* – geef het door.

En misschien komt er ooit een tijd dat er deken vanuit Syrië, uit Lesbos, uit Nepal of Mozambique, weer terug naar de makers of hun kindskinderen om opnieuw troost te bieden ...

Zo schrijft Paulus aan de gemeente in Korinthe: *En God heeft de macht om u met allerlei gaven te overstelpen, zodat u altijd in alle opzichten goed voorzien bent en nog ruimschoots overhoudt voor elk goed werk.*

En daarbij kun je denken aan materiële zaken als geld, als voedsel en kleding. Maar ik zou ook willen denken aan die andere gaven, die we hebben gekregen – talenten die we in kunnen zetten, tijd en aandacht. Voor de ontvangers van een comforter betekenen vaak de aandacht en de handen die eraan hebben gewerkt meer dan de deken zelf. Niet iedereen heeft het geld en de goederen om weg te geven, maar iedereen kan op zijn of haar gebied wat tijd vrijmaken en de door God gegeven talenten inzetten om ergens een verschil te maken.

Stil maar – wacht maar?

Nee! Ons wordt gevraagd om wat we ontvangen hebben rijk te zaaien en te oogsten, omdat God die rijke oogst kan en zal inzetten op weg naar dat Koninkrijk van gerechtigheid en vrede.

Amen

* Orgelspel

* Open ruimte

* Voorbeden / gebed

* Collecte voor het Aanloophuis

Het Aanloophuis is een bekend doel in onze gemeente. Onze gemeente is er actief bij betrokken, zowel qua menskracht als materieel. Het Aanloophuis is een oecumenisch project, dat zich richt op de opvang van daklozen en mensen die een steuntje in de rug nodig hebben in Leeuwarden. Naast uw bijdrage ontvangt het Aanloophuis graag spijkerbroeken en dichte schoenen van u.

* Slotlied

Ga nu heen in vrede

tekst: Joh. de Heer /
Grytsje Kingma (LLL 63)

* Zegenbede

* Zingen

Vervuld van uw zegen

NL 425

* * * * *

Mededelingen

Stilteavond

Aanstaande woensdag, 26 februari, is er van 20.00 tot 21.00 uur een stilteavond in Oergong in het kader van de start van de veertigdagentijd.

De schepping geschilderd

De schilderijen van Jan Kooistra uit Dokkum gaan letterlijk de hele wereld over. Prachtige zeer veelzijdige schilderkunst over de wadden en gebouwen te Dokkum en over religieuze onderwerpen. Vele daarvan zijn ook te bewonderen in zijn galerie te Dokkum. Jan Kooistra komt naar Leeuwarden en geeft een lezing over een serie van zijn schilderijen, die over de Bijbelse scheppingsdagen. Reproducties van deze schilderijen zijn dan ook te bewonderen. Fantastisch om mee te maken. Waar: Vrije Evangelische Gemeente, Zuidvliet 14 te Leeuwarden. Donderdag 27 februari, aanvang 14.30 uur. Collecte na afloop.

Mededelingen voor de liturgie graag uiterlijk vrijdag 12.00 uur e-mailen naar: hannab@online.nl en ellesfeenstra@outlook.com

Bovenstaande mededelingen vindt u ook op www.doopsgezindenleeuwarden.nl

Liederen (LLL) overgenomen uit *Lieten fan leauwe en langstme*.

Liederen (AWN) overgenomen uit *Alles wordt nieuw*.

Liederen (LvdK) overgenomen uit *Liedboek voor de kerken*.

Liederen (NL) overgenomen uit *Liedboek – zingen en bidden in huis en kerk*.